

Geofond

Vít Štrupl

vedoucí útvaru Geofond

Česká geologická služba vytvořila od 1. 1. 2012 v rámci své organizační struktury nový útvar č. 600, který vykonává většinu činností původní organizační složky státu s názvem Česká geologická služba – Geofond. Následující text shrnuje bezmála šedesátiletý vývoj této organizace, která byla zrušena opatřením č. 3/11 Ministerstva životního prostředí ke dni 31. prosince 2011.

Historie

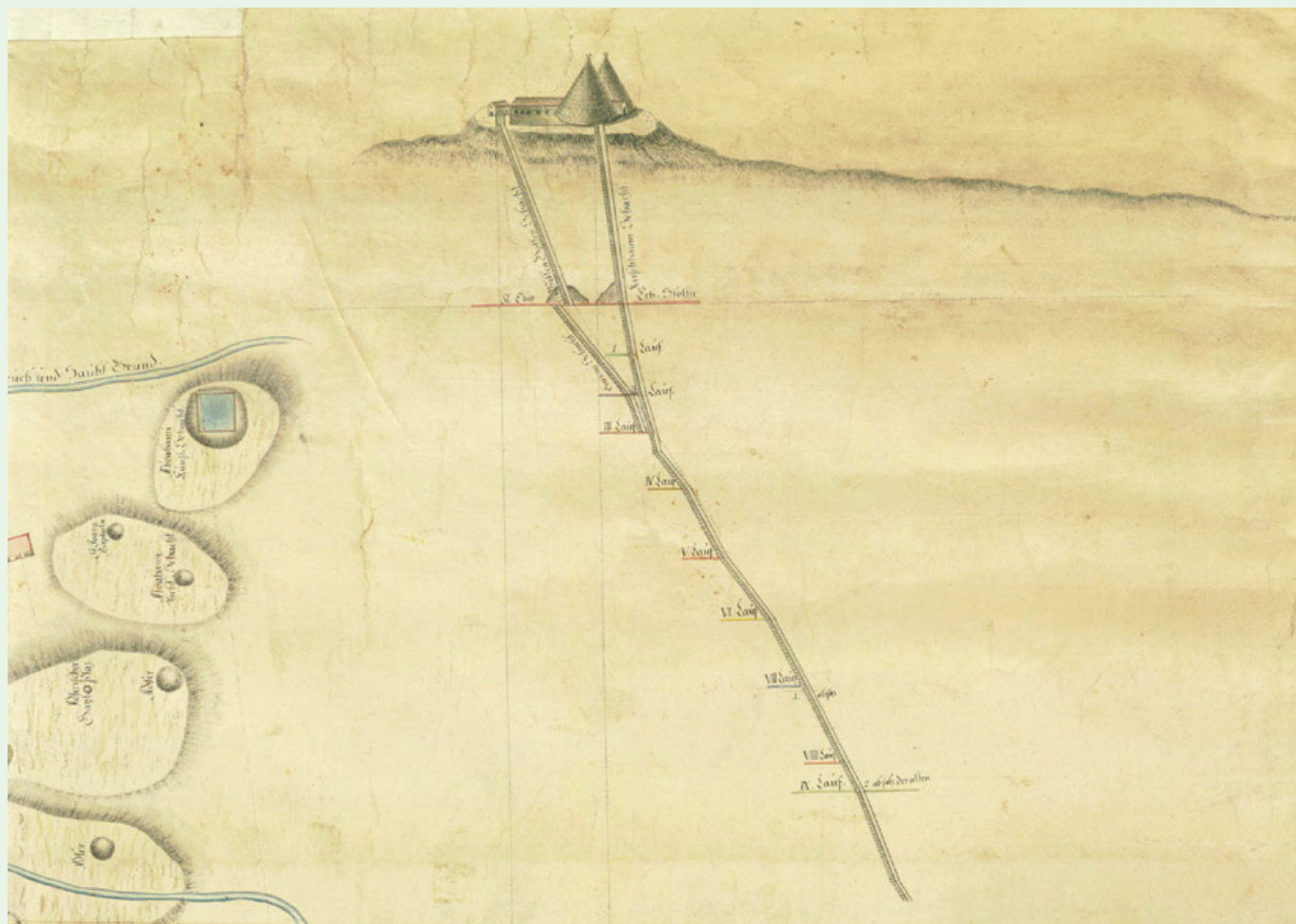
Geofond byl zřízen jako „**Geologický fond**“ na základě usnesení vlády ze dne 17. června 1952 v tehdejší **Ústředním ústavu geologickém** jako archiv, v němž bude „soustředěn přehled a výsledky všech geologických výzkumů prováděných ministerstvy, podniky, závody a jinými institucemi, jakož i veškerá literatura z oboru geologie v Československu vydaná (včetně map)“. Vyhláškou č. 298 státního úřadu plánovacího ze dne 14. října 1952, o **zasílání dokladů Geologickému fondu**, bylo zabezpečeno, aby „všechny instituce provádějící výzkumné a průzkumné práce v oboru věd geologických zasílaly Geologickému fondu potřebné doklady, a to plán prací, jejich výsledky s potřebným dokumentačním materiálem a na vyžádání hmotné doklady (vzorky), případně přehledy o těžbě“.

Pro další vývoj Geofonu bylo nejvýznamnější opatření předsedy Českého geologického úřadu č. 1 z 2. ledna 1975, kterým byl Geologický fond vyčleněn z Ústředního ústavu geologického a sloučen s Geoinvestou (příspěvkovou účelovou organizací ČGÚ) do státní rozpočtové organizace s názvem: „**Geofond**, účelová organizace Českého geologického úřadu v Praze“. Toto opatření, které je zároveň zřizovací listinou samostatného Geofonu, poprvé užívá oficiální název Geofond. Do té doby ve všech oficiálních dokumentech figuroval **Geologický fond** a název Geofond sloužil pouze jako legislativní zkratka. V roce 1977 se Geofond přestěhoval do nově zrekonstruovaných prostor v Kostelní 26, kde předtím sídlily laboratoře Ústředního ústavu geologického.

Po zrušení Českého geologického úřadu v roce 1990 přešla funkce zřizovatele rozpočtové organizace Geofond na Ministerstvo životního prostředí ČR (MŽP). Začátkem roku 1991 došlo

na základě zákona č. 575/1990 Sb., o opatřeních vsoustavě ústředních orgánů státní správy ČR, k přechodu působnosti ve věcech geologického průzkumu a těžby nerostných surovin na tehdejší Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR (později Ministerstvo hospodářství ČR). V této souvislosti došlo k delimitaci 20 pracovníků zajišťujících vedení registru ložisek nerostných surovin a registrace geologických prací do působnosti tohoto ministerstva, konkrétně rozpočtové organizace ÚVTEI a od 1. 7. 1991 do následnické příspěvkové organizace Národní informační středisko České republiky jako samostatný úsek (NIS ČR – středisko Geofond) k zajištění úkolů spojených se zajištěním státní surovinové politiky.

Rozhodnutím č. 8/91 ministra životního prostředí ČR ze dne 24. 5. 1991 byl změněn název organizace na **Geofond České republiky** a upraven jeho základní účel a předmět činnosti: **vykonávat funkci archivního, dokumentačního, informačního a studijního centra státní geologické služby v ČR** a spolu s Českým geologickým ústavem byl **pověřen výkonem funkce státní geologické služby**. Po zrušení Ministerstva hospodářství přešla působnost ve věcech geologického průzkumu na MŽP, zatímco působnost ve věcech surovinové politiky a využívání nerostného bohatství na Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO). V důsledku toho došlo v roce 1997 k opětovnému začlenění NIS ČR – střediska Geofond do Geofonu ČR. Aby bylo zajištěno **využití Geofonu při zajištění kompetencí MPO**, byla mezi ministry životního prostředí a průmyslu a obchodu uzavřena **Dohoda o využívání Geofonu**. Současně převzal Geofond do správy středisko dokumentace ložisek zlata,

Ukázka historické báňské mapy z 18. století, uložené na pracovišti v Kutné Hoře.

umístěné v Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy.

V roce 2001 došlo ke **změně právní formy** Geofondu ČR **na organizační složku státu**. S platností od 1. 4. 2002 byl změněn **název na Česká geologická služba – Geofond**. V září 2003 byla zrušena Geofyzika, a. s., v Brně a na Geofond byla převedena správa archivu výsledků geofyzikálních průzkumů hrazených ze státního rozpočtu i tvorba a správa databází z nich vytvořených.

Moderní informační středisko

Zřízení Geofondu jako **samostatné rozpočtové organizace** v roce 1975 mělo rozhodující vliv na jeho další zaměření, rozvoj a charakter činnosti. Plnou podporu nového vedení Geofondu získala tvorba databází a vybavování Geofondu moderní výpočetní technikou, díky níž bylo dostupné možné spolehlivě ukládat veškerá data,

databáze spravovat a poskytovat z nich nejrůznější výstupy. **Hlavní a trvalou náplní se stala tvorba, systematická údržba, aktualizace a provoz funkčního informačního systému** s využitím vlastní výpočetní techniky. Z původně oborového archivu se Geofond v průběhu let stal moderním informačním střediskem oboru geologie.

Příznivě ovlivnilo vývoj Geofondu i opětné začlenění útvaru NIS ČR – střediska Geofond v roce 1997, kdy došlo k podstatnému rozšíření činností a díky převodu fondu geologických prací z tehdejšího Ministerstva hospodářství na MŽP i k možnosti řešit projekty hrazené z tohoto fondu. Současně začaly nabývat na důležitosti agendy vyplývající z platné legislativy, jimiž byla organizace pověřována zřizovatelem. Geofond se tak vyprofiloval do organizace vykonávající efektivně činnosti řazené do výkonu státní geologické služby. Mezi ně patří zejména evidence geologických prací

Zajištěný vstup do evidovaného starého důlního díla.

v ČR, evidence ložisek nerostných surovin, chráněných ložiskových území nebo prognózních zdrojů průzkumných území, evidence a ochrana nevyužívaných výhradních ložisek, zpracování bilance zásob výhradních ložisek, evidence starých důlních děl a zahlazování jejich následků, inventarizace úložných míst těžebních odpadů a jejich vyhodnocování, poskytování územně analytických podkladů a zpracování map ložiskové ochrany a poddolovaných území.

Archivní fondy

V průběhu let byla v Geofondu vytvořena řada archivních fondů: **Fond posudků a zpráv** – cca 205 000 **nepublikovaných** zpráv a posudků;

Fond zásob – cca 3 900 zpráv se schválenými výpočty zásob nerostných surovin s výpočty zásob podzemních vod; **Fond zahraničních cest** – cca 10 500 zpráv ze zahraničních služebních cest; **Listinný archiv registru ložisek nerostných surovin** – mapy 1 : 25 000 se zákresy obrysů ložisek nerostných surovin (bloků zásob) získaných ze zpracovaných posudků, evidenční listy, pasporty, výkazy Geo V3-01, usnesení o výměru zásob KKZ, rozhodnutí o schválení zásob, pověření ochranou a evidencí ložiska pro Geofond, rozhodnutí o stanovení, změně a zrušení CHLÚ, rozhodnutí o stanovení, změně a zrušení dobývacího prostoru; **Geofyzikální archiv** – cca 4 000 nepublikovaných zpráv o geofyzikálních měřeních v Brně; **Fondy mapové** – cca 13 000 geologických map, cca 16 000 map bonity půdy a cca 10 000 báňskohistorických map na pracovišti v Kutné Hoře; **Fond hmotné dokumentace** – cca 36 000 metrů hornin z 1 745 významných vrtů ve skladech v Kamenné a Chotěboři.

Informační systém

Charakter rozpočtové organizace, později organizační složky státu, umožnil tvorbu a provozování geologického informačního systému z prostředků státního rozpočtu. Jako první byla zahájena tvorba dokumentografické **databáze ASGI** (Automatizovaný systém geologických informací), která dnes slouží jako digitální kartotéka a k 31. 12. 2011 obsahovala 220 984 záznamů (přírůstek v roce 2011 byl 3 050 záznamů).

V roce 1976 byla zahájena tvorba **databáze vrtů**, obsahující kromě základních lokalizačních údajů i popis geologického profilu. Po převodu všech využitelných vrtů ze zpráv a posudků uložených v Geofondu, který skončil v roce 1991, byly do databáze převáděny většinou již jen přírůstky z nových zpráv. V roce 2011 byl přírůstek 1 987 objektů a k 31. 12. 2011 obsahovala databáze 676 439 objektů.

V letech 1991 až 1993 byla databáze rozšířena převodem klasické kartotéky, vedené od roku 1966, o hydrogeologické vlastnosti. Protože v řadě případů se nejednalo o vrty, ale o studny, prameny a další zdroje vody, bylo označení „vrty“ nahrazeno označením „geologicky dokumentované objekty“. K 31. 12. 2011 obsahovala databáze **hydrogeologických objektů** 87 926 objektů (přírůstek v roce 2011 byl 2 877 objektů).

V roce 1996 proběhlo propojení evidence **hmotné dokumentace** s databází vrtů.

K31. 12. 2011 obsahovala tato část databáze údaje o existenci hmotné dokumentace k 1 530 vrtům, uložené ve skladech Kamenná a Chotěboř (přírůstek v roce 2011 byly informace ke 100 objektům).

V roce 1999 byla zahájena tvorba databáze **karotážních měření**, pokračující v dalších letech v rámci projektů financovaných z prostředků na geologické práce. K31. 12. 2011 obsahovala databáze karotážní měření z 5 334 vrtů a inklinometrická měření z 2 844 vrtů (v roce 2011 byla začleněna karotážní měření k 78 vrtům).

V roce 1976 byla zahájena tvorba databáze **sesuvů a jiných nebezpečných svahových deformací**. Jejím základem byla klasická evidence vytvořená v letech 1961–1963 v rámci celostátní registrace těchto jevů zadané usnesením vlády ČSSR. Databáze byla dále doplňována o nově zjištěné jevy až do roku 2010, kdy byla předána České geologické službě. K31. 12. 2010 obsahovala 9 323 objektů.

V té době vznikaly i první verze databáze ložisek nerostných surovin, jejímž základem byl, kromě zpráv ložiskového charakteru, klasický registr ložisek, budovaný od roku 1961. Dnešní podobu získal v devadesátých letech v NIS ČR – středisku Geofond jako součást **Surovinového informačního systému (SurIS)**. Ten k31. 12. 2011 obsahoval registry (v závorce počet přírůstků, aktualizací, případně zrušení v roce 2011): **ložisek nerostných surovin** – údaje o 9 824 objektech (44, 1 841) – z toho 1 490 výhradních bilancovaných ložisek (B), 829 nevýhradních evidovaných ložisek (D), 821 ostatních nebilancovaných ložisek (N), 222 schválených prognózních zdrojů (P, R), 1 081 ostatních prognózních zdrojů (Q), 1 414 negativních průzkumů, neperspektivních území a ložiskových výskytů (V), 3 945 zrušených ložiskových objektů (Z, U) a 22 geologických struktur sloužících jako zásobníky plynu nebo podzemní úložiště (K); **chráněných ložiskových území (CHLÚ)** – údaje o 1 517 objektech (26, 32); **dobývacích prostorů (DP)** – údaje o 1 340 objektech (8, 201); **předchozích souhlasů ke stanovení DP (PSDP)** – údaje o 813 objektech (3, 15); **průzkumných území (PÚ)** – údaje o 644 objektech (16, 8); **grafických objektů (GO)** – souřadnice 16 476 objektů předchozích registrů – uzavřené i neuzavřené polygony, bodové zákresy a navíc souřadnice obrysů všech okresů v ČR (70, 111, 15); **organizací (firem)** – údaje o 3 126 organizacích (včetně již neexistujících),

zabývajících se geologickými pracemi, hornickou činností a činností prováděnou hornickým způsobem (47, 188); **rozhodnutí o schválení a odpisech zásob** – údaje o 4 404 rozhodnutích o schválení případně odpisu zásob (93); **ekonomický registr (ER)** – údaje o cenách hlavních komodit na světovém i domácím trhu a údaje o objemech zahraničního obchodu s nerostnými surovinami.

V roce 1985 byla zahájena tvorba databáze **poddolovaných území**. K31. 12. 2011 obsahovala 5 578 objektů (přírůstek v roce 2011 byl 32 objektů).

V roce 1986 byla z podkladů ČHMÚ a Geofondu vytvořena **databáze hydrogeologické regionální prozkoumanosti**. K její poslední aktualizaci došlo v roce 2004, kdy obsahovala údaje o 670 regionálních hydrogeologických akcích, z toho 164 s výpočty zásob podzemních vod.

V roce 1988 vznikla na základě § 35 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 363/1992 Sb., o zjišťování starých důlních děl a vedení jejich registru, **databáze starých důlních děl (SDD)**.

K31. 12. 2011 obsahovala celkem 2 593 oznámení, která zahrnovala 2 272 starých důlních děl (přírůstek v roce 2011 byl 68 oznámení). Kromě toho je z předchozích let evidováno i 9 hromadných oznámení, která obsahují informace o 2 862 objektech bez přesnější specifikace. Databáze je relačně provázána s **databází hlavních důlních děl (HDD)**, jejíž tvorba byla zahájena v roce 1999 na základě společného požadavku ČBÚ, MPO a MŽP a k31. 12. 2011 obsahovala údaje o 26 156 objektech s 20 530 grafickými přílohami (přírůstek v roce 2011 byl 122 objektů).

Od roku 1990 byly údaje o báňských mapách, deponovaných na pracovišti v Kutné Hoře, zpracovávány do **databáze báňských map**. K31. 12. 2011 obsahovala identifikační záznamy 12 547 kusů báňských map (přírůstek v roce 2011 byl 730 kusů map).

Od roku 1992 byly údaje o odborných knihách, časopisech a dalších dokumentech vztahujících se k problematice hornictví, geologie a historie zpracovávány do **databáze Knihovna Kutná Hora**. K31. 12. 2011 obsahovala záznamy o celkem 7 161 publikacích.

V letech 1991–1994 byla v rámci projektu financovaného MŽP vytvořena **databáze radiometrických anomálií**, sestávající ze tří

dílčích databází, jejichž stav se od té doby prakticky nezměnil. Šlo o radiometrické objekty – 16 203 anomálií zjištěných při povrchové prospekci, dále o radiometricky anomální území – 3 420 skupin radiometrických objektů a radiometrickou prozkoumanost – 466 ploch, na nichž byl proveden povrchový radiometrický průzkum.

Od roku 1999 jsou každoročně získávány ze statistických výkazů Hor(MPO)1-01 aktuální údaje o **plochách dotčených těžbou nerostných surovin** a ukládány do stejnojmenné databáze. V roce 2011 byly evidovány údaje k 823 platným dobývacím prostorům a 233 ložiskům nevyhrazených nerostů. V roce 2001 byla zahájena tvorba databáze **deponií (hald)** z podkladů zpracovaných externími organizacemi v rámci projektů hrazených MŽP. K 31. 12. 2011 obsahovala databáze údaje o 7 106 objektech s 21 430 fotografiemi (v roce 2011 byly připojeny údaje o 970 nových objektech).

Od roku 1997 byl Geofond pověřen odborným dohledem nad tvorbou účelových databází, které byly budovány z prostředků státního rozpočtu některými organizacemi. Výsledkem bylo převzetí tvorby a správy databází výsledků geofyzikálních průzkumů (geofyzikální prozkoumanosti, letecké geofyziky, gravimetrie, petrofyziky, měření VES a seizmiky) po skončení činnosti Geofyziky, a. s., Brno v roce 2003 a v roce 2004 převzetí databáze obsahující výsledky geochemických analýz z 1 072 362 vzorků, vytvořené Geomin družstvem Jihlava.

Od roku 2004 je v Geofondu budován **digitální archiv zpráv a posudků**. Ze začátku byly, v rámci různých projektů, přednostně skenovány posudky z padesátých let, jejichž čitelnost je nejvíce ohrožena. Od roku 2006 pokračuje skenování vlastními silami a z důvodu efektivnějšího využití existujících zařízení a použité technologie jsou skenovány především nové posudky (přírůstky) a výběrově zprávy (převážně signatury FZ), jejichž skenování je požadováno uživateli. K 31. 12. 2011 obsahoval digitální archiv celkem 2 296 019 stran ze 27 639 zpráv, což představuje cca 11 % celkového odhadovaného počtu stran, resp. zpráv uložených v archivu (přírůstek v roce 2011 byl 283 063 stran z 3 690 zpráv).

Charakteristickým rysem většiny těchto databází je jejich celostátní rozsah, **systematické doplňování o přírůstky** z nových dokumentů, verifikace dat a svýjmkou dokumentografických

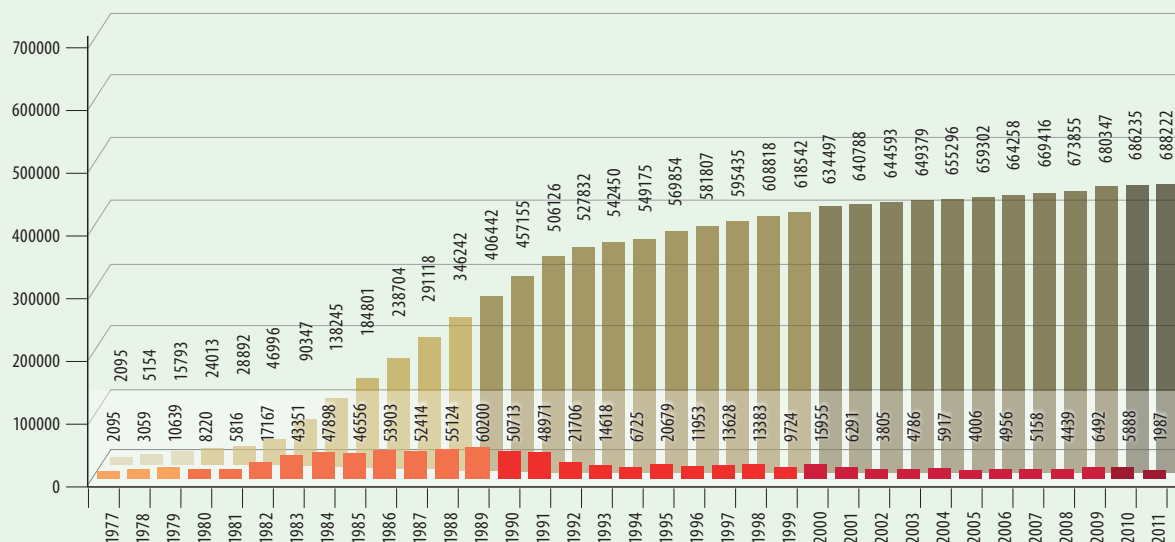
databází i jednoznačná územní lokalizace objektů souřadnicemi v systému S-JTSK. To umožňuje jejich prezentaci prostřednictvím mapových aplikací přístupných široké veřejnosti na internetu.

V roce 2011 bylo z **databáze vrtů** zpracováno 299 požadavků (z toho ČGS – 1, akademie věd – 4, školy – 39, právnické a fyzické osoby – 255), při kterých byly předány údaje o 9 396 objektech s 83 559 záznamy geologického profilu. V tomto počtu nejsou zahrnuty objekty využitě prostřednictvím aplikace e-Earth, která neumožňuje evidenci využitých vrtů a záznamů profilu. Využilo ji celkem 242 uživatelů (o 82 více než v roce 2010), kteří zaplatili 465 600 Kč (o 114 600 více než v roce 2010).

Z **databáze hydrogeologických objektů** bylo zpracováno 87 zakázek (ČGS – 3, školy – 2, obce – 2, kraje – 1, ministerstva – 2, právnické a fyzické osoby – 77), při kterých byla předána data o 26 113 objektech, z **databáze karotážních dat** jedna zakázka pro právnickou osobu, při které bylo poskytnuto 18 křivek z 18 vrtů, z **databáze regionální hydrogeologické prozkoumanosti** jedna zakázka pro právnickou osobu, při které byly poskytnuty údaje o jednom území, z **databáze poddolovaných území** 8 požadavků (ČGS – 1, právnické a fyzické osoby – 7), při kterých byly předány údaje o 729 objektech, z **databáze radioaktivních objektů a radiometricky anomálních území** byly poskytnuty orgánům státní správy v rámci osmi dotazů údaje o objektech na 36 mapách 1 : 50 000, z **databáze hlavních důlních děl** 4 zakázky pro právnické osoby, při kterých byly předány údaje o 11 877 objektech, z databáze hald 4 zakázky (školy – 1, ČGS – 2, právnické a fyzické osoby – 2), při kterých byly poskytnuty údaje o 3 530 objektech. Ze **SurISu** bylo zpracováno 44 požadavků (ČGS 5, MŽP – 1, MPO – 1, kraje 1, právnické a fyzické osoby 36), při kterých byly předány údaje o 11 239 ložiscích nerostných surovin, 48 dobývacích prostorech, 86 chráněných ložiskových územích a 50 prognózních zdrojích.

Ze **subsystému geofyziky** bylo zpracováno 13 objednávek právnických osob na předání geomagnetických a především gravimetrických dat (grid 250 x 250 m), dále byly poskytnuty fyzikální vlastnosti hornin vzorků z vrtů a z povrchu a seizmická sekundární posoučtová data.

Ve finančním vyjádření to představovalo podle ceníku 1 349 187 Kč – zaplacené bylo 682 417 Kč.

Počty uložených vrtů (1977–2011).

■ Počet vrtů uložených v daném roce ■ Celkový počet uložených vrtů

Rozdíl mezi cenou prací určenou podle ceníku a cenou fakturovanou byl 666 770 Kč. Na tomto rozdílu se nejvíce podílí předání dat v rámci smluv o předávání dat (395 tis. Kč pro ČÚZK), sleva pro ČGS téměř 150 tis. Kč a rovněž kategorie škol, pro kterou bylo zpracováno 40 zakázek vcelkové hodnotě 62 530 Kč a zapláceno jen 4 393 Kč (výstupy z databází byly v případě využití pro studijní účely a diplomové a další práce poskytovány bezplatně).

Výkon činností vyplývajících z legislativy pro Geofond, případně pro řízovatele

- shromažďování, trvalé uchování, odborné zpracování a zpřístupňování geologické dokumentace a výsledků geologických prací – k 31. 12. 2011 cca 223 000 nepublikovaných zpráv, přírůstek v roce 2011 byl 3 148 (§ 12 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů a § 12 až 16 vyhlášky MŽP č. 368/2004 Sb., o geologické dokumentaci);
- tvorba, rozvoj, provozování a trvalá aktualizace komplexního **informačního systému státní geologické služby** (§ 2 písm. d) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů);
- poskytování vybraných **údajů o území** orgánům územního plánování pro zpracování územně analytických podkladů (§ 27 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování

a stavebním řádu /stavební zákon/);

- evidence** nově zahajovaných geologických prací, spojená s vydáváním potvrzení, vedením jejich registru a zpřístupňováním souhrnných údajů o evidovaných geologických pracích – v roce 2011 bylo evidováno 2900 prací (§ 7 zákona č. 62/1988 Sb.);
- plnění povinnosti organizace ve smyslu § 10, odst. 2 zákona č. 44/1988 Sb. – **zabezpečení ochrany a evidence** 366 nevyužívaných **výhradních ložisek** na základě pověření dle § 8 téhož zákona;
- poskytování **podkladů** pro vydání závazného stanoviska ve smyslu § 19 (umístování staveb a zařízení v chráněném ložiskovém území) zákona č. 44/1988 Sb., zejména u výhradních ložisek, jejichž evidencí a ochranou je Geofond pověřen – v roce 2011 bylo vyřízeno 1 648 žádostí o vyjádření a 106 posudků, vyjádření a rešerši týkajících se rizikových geologických faktorů (hodnocení území ovlivněného těžební činností);
- zjišťování **starých důlních děl** (SDD – 2 172 k 31. 12. 2011) a vedení jejich registru, včetně vedení databáze hlavních důlních děl (HDD – 25 915 k 31. 12. 2011), poddolaných území (5 567 k 31. 12. 2011) a báňských map (11 766 mapových dokumentů k 31. 12. 2011), na základě oznámení o zjištění starého důlního díla a součinnost s MŽP a OBÚ při řešení problematiky ohlášených důlních děl

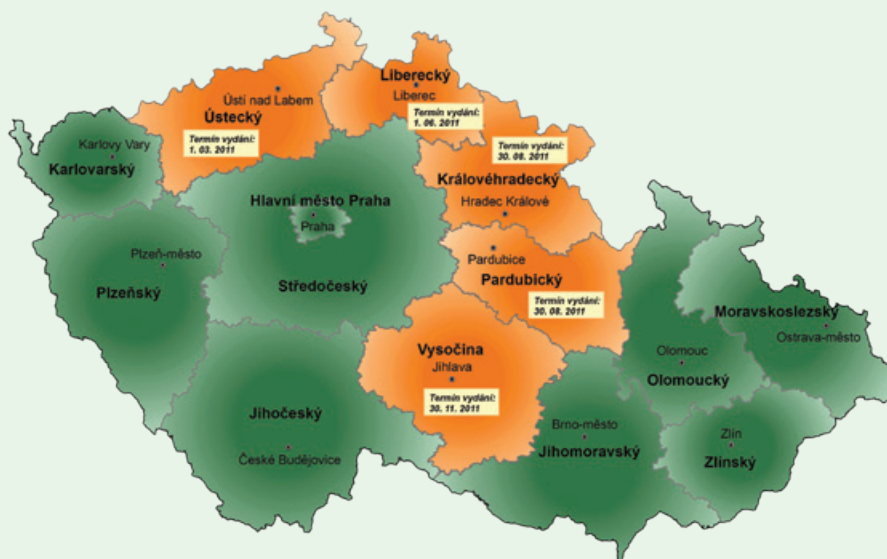
- (§ 35 odst. 3 zákona č. 44/1988 Sb. a §§ 1, 2 vyhlášky MŽP č. 363/1992 Sb.);
- vedení souhrnné **evidence zásob výhradních ložisek** nerostných surovin ve smyslu § 29 zákona č. 44/1988 Sb. a § 4 vyhlášky MHPR č. 497/1992 Sb., o evidenci zásob výhradních ložisek nerostů;
 - zpracovávání resortních statistických výkazů Geo(MŽP)V3-01 z pověření MŽP v rámci programu statistických zjišťování ve smyslu § 10 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, pro potřeby souhrnné evidence zásob výhradních ložisek nerostů a podle ní každoroční zpracování *Bilance zásob výhradních ložisek nerostů České republiky k 1. 1.* dle § 29 zákona č. 44/1988 Sb. a § 5 vyhlášky MHPR č. 497/1992 Sb.;
 - zpracování *Přehledu zásob v dobývacích prostorech a ostatních těžebních ložiskách nevybrazovaných nerostů k 1. 1.* příslušného roku a *Evidence zásob ložisek nerostů ČR k 1. 1.* příslušného roku na základě zpracování **státního statistického výkazu Hor(MPO)1-01** z pověření MPO (zákon č. 89/1995 Sb.);
 - zpracování podkladů pro účely **evidence chráněných ložiskových území (CHLÚ)** a **chráněných území pro zvláštní zásahy do zemské kůry (CHÚZZ)** včetně vedení celostátního registru CHLÚ a CHÚZZ (§ 29 odst. 2 zákona č. 44/1988 Sb. a vyhláška MŽP č. 364/1992 Sb., o chráněných ložiskových územích);
 - vedení **listinného archivu** rozhodnutí o CHLÚ vydaných vsouladu s § 17 zákona č. 44/1988 Sb.;
 - vedení **listinného archivu** výměrů Komise pro klasifikaci zásob (KKZ), rozhodnutí MH (MHPR) a MŽP o zásobách ložisek nerostných surovin dle § 14, odst. 3, zákona č. 44/1988 Sb.;
 - vedení registru **povolení vyhledávání a průzkumu** ložisek vyhrazených nerostů; zpracovávání stanovisek k nově vydávaným rozhodnutím MŽP podle § 4 zákona č. 62/1988 Sb. a vedení registru **předchozích souhlasů** k návrhům na stanovení dobývacího prostoru, vypracovávání stanovisek k nově vydávaným souhlasům MŽP podle § 24 zákona č. 44/1988 Sb.;
 - vedení **evidence zásob nevýhradních ložisek** nevybrazovaných nerostů (stavební suroviny);
 - vedení **databáze hlavních důlních děl** jako podkladu pro řešení problematiky dle § 35 zákona č. 44/1988 Sb. a vyhlášky č. 363/1992 Sb.;
 - vedení **evidence prognózních zdrojů**

(§ 13 odst. 4 zákona č. 62/1988 Sb.);

- vedení **databáze poddolovaných území** ve smyslu § 35 odst. 3 zákona č. 44/1988 Sb.;
- vedení databáze **ploch dotčených těžbou** nerostných surovin, ploch v rekultivaci a sanaci a ploch revitalizovaných pro naplnění kompetence MŽP – ochrana horninového prostředí a ekologický dohled nad těžbou (§ 19 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR a § 1 odst. 5), bod 5. zákona č. 272/1996 Sb., kterým se provádějí některá opatření v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky);
- zjišťování **uzavřených a opuštěných úložných míst** představujících vážné riziko pro životní prostředí a lidské zdraví (deponií po těžbě nerostných surovin v ČR) a vedení jejich registru (§ 17 odst. 4, písm. a) zákona č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů pro naplnění směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2006/21/ES/ o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES/).

Dále Geofond zajišťoval:

- každoroční zpracovávání a vydávání publikace *Surovinové zdroje České republiky* a její anglické verze *Mineral Commodity Summaries of the Czech Republic*;
- každoroční zpracovávání a vydávání materiálu *Pohyb zásob na výhradních ložiscích nerostných surovin* za uplynulé desetileté období, včetně komentářů za jednotlivé nerostné suroviny;
- zpracovávání a vydávání **map ložiskové ochrany a poddolovaných území** včetně **hlavních důlních děl** pro orgány územního plánování (každé 3 měsíce 1 kraj) pro naplnění ustanovení § 13 odst. 3 (území se zvláštními podmínkami geologické stavby) zákona č. 62/1988 Sb.;
- provozování, aktualizace a rozvoj webových **mapových aplikací** – báňské mapy, geofyzikální prozkoumanost, oznámená důlní díla, sesuvy, surovinový informační systém SurIS, údaje o území, vlivy důlní činnosti (PDÚ, HDD, SDD, deponie), vrtná prozkoumanost, eEarth (digitální přístup k údajům profilů ze 6 zemí EU v 7 jazycích; placená služba) a **ostatních aplikací** – digitální kartotéka nepublikovaných zpráv (ASGI), vícejazyčný účelový geologický a hydrogeologický slovník (12 jazyků) – eEarth

Ediční plán map ložiskové ochrany a poddolovaných území 1 : 50 000 pro rok 2011.

a eWater, hmotná dokumentace – vyhledávání objektů vrtů s archivovanými vzorky jader, báňské mapy – digitální kartotéka báňských mapových dokumentů včetně náhledu na skenované mapy.

Projekty

V roce 2011 řešil Geofond celkem 14 úkolů, z nichž 13 bylo v roce 2011 ukončeno. Úkoly byly hrazeny z prostředků na geologické práce, na stará důlní díla a na vědu a výzkum (VaV). Ve 13 případech byl Geofond zároveň nositelem a hlavním řešitelem úkolu, na úkolu VaV se podílel jako spoluřešitel. Jednalo se o úkoly:

- *Ekonomické registry SURIS IV (2010–2011)*
- *Optimalizace systému evidence a zpracování výsledků geologických prací včetně jejich trvalého uchování v ČGS – Geofond – etapa II (2009–2011)*
- *Revize geologicky dokumentovaných objektů a jejich doplnění o geologická a hydrogeologická data (2010–2011)*
- *Digitalizace a začleňování geofyzikálního archivu na pracovišti v Brně do informačního systému ČGS – Geofond (2010–2012)*
- *Převzetí archivu hmotné dokumentace uložené v areálu Litvínovské uhelné, a. s., uložení vrtu DP 333-09 jako stratotyp v archivu hmotné dokumentace ČGS – Geofond (2011)*
- *Sklad Kovanice – Aktualizace fondu duplicit (2011)*
- *Revize stavu zajištění starých důlních děl (2008–2011)*

- *Digitalizace vybraných archivních fondů Moravského zemského archivu v Brně na roky 2009 až 2011*
- *Digitalizace dokumentů registru starých důlních děl (2011)*
- *Databáze hlavních důlních děl: prvotní podklad pro šetření oznámených starých důlních děl (2009–2011)*
- *Vytvoření produkčního portálu informačního systému důlních děl (2010–2011)*
- *Digitalizace vybraných mapových podkladů Regionálního muzea v Jílovém u Prahy (2011)*
- *Implementace databáze hlavních důlních děl na produkční portál*
- *VaV: SP/2e1/153/07 Zákonitosti interakce systému „voda-hornina-krajina“ a jejich využití při ochraně podzemních vod v České republice – nositel ČGS, jedním ze spoluřešitelů byl Geofond.*

Kromě těchto úkolů byl Geofond řešitelem a příjemcem dotace EU na řešení projektu z Operačního programu životního prostředí *Zjištění uzavřených a opuštěných úložných míst těžebního odpadu představujících závažné riziko pro životní prostředí nebo lidské zdraví.*

Závěr

Téměř 60leté systematické shromažďování nepublikovaných výsledků geologických prací z území České republiky, jejich zpracování do informačních systémů a způsob jejich další prezentace má ve srovnání s ostatními zeměmi zcela výlučné postavení a je zároveň výzvou pro další pokračování a rozvíjení těchto činností v duchu moderních trendů.